

ਸੂਚਨਾ: ਸਿੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ- 14 ਮਾਰਚ

www.ecosikh.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ-ਲਹਿਰ

ਸਿੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲਹਿਰ ਹੈ। ਸੱਤਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਜਨਮ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪਾਸੋਂ ਫੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਵਨ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕਦਰ-ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲੀ, ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਨੂੰ ਉਮਰ-ਭਰ “ਦਾਮਨ ਸੰਕੋਚ ਚਲੇ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ

ਨੇਲੱਖਾ ਬਾਗ ਅੱਜ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ੀਸ਼ਮਹਿਲ ਵਿਖੇ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ‘ਚ ਸੁਭਾਏਮਾਨ ਹੈ। ਕੀ ਹਿੰਦੂ, ਕੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸਭ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਆਪਣੇ ਰੋਗਾਂ ਵਾਸਤੇ ਜੜੀਆਂ-ਬੂਟੀਆਂ ਅਤੇ ਅਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦਵਾਈ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਹੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਵਨ-ਜੀਵਨ; ਹਿਰਨ, ਘੋੜੇ, ਹਾਥੀ, ਬਾਰਾਂ ਸਿੰਘੇ, ਪੰਛੀਆਂ ਆਦਿ ਵੀ ਸੰਗਰਖਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ।

ਅੱਜ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਤਾਪਮਾਨ ਕਾਰਨ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਅਤੇ ਵਨ-ਜੀਵਨ ਪੀੜਤ ਹੈ; ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਆਦਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵ-

ਲੜਾਈਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਹੀ ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਹੱਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਨ 2011 ਤੋਂ ਈਕੋਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ, ਸੰਯੁਕਤ-ਰਾਸ਼ਟਰ (UNO) ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹਰ 14 ਮਾਰਚ ਨੂੰ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਬੂਟੇ ਲਾਉਣ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਦੀ ਬੱਚਤ, ਨਗਰ-ਕੀਰਤਨਾਂ ਅਤੇ ਤਿਓਹਾਰਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕੂੜਾ ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ।

ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ, ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੇ: ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ-ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਬੂਟੇ ਲਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਬੂਟਾ ਪਰਸ਼ਾਦ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸ਼ਬਦ-ਕੀਰਤਨ, ਕਥਾ, ਪਾਣੀ-ਊਰਜਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸੈਮੀਨਾਰ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੇ ਜੇਰ ਫੜਿਆ।

14 ਮਾਰਚ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਲੈਣ ਲਈ:

- ਘਰਾਂ, ਗੁਰੂ-ਘਰਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਵਗਦਾ ਹੋਵੇ ਉਸਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰੋ ਜਾਂ ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਓ।
- ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਘੱਟ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰੋ।
- ਘਰਾਂ, ਗੁਰੂ-ਘਰਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਗੰਦਗੀ ਨਾ ਫੈਲਾਓ। ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਰੂੜੇਦਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।
- ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਗੁਰਪੁਰਬ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਲਾਸਟਿਕ ਅਤੇ ਡਿਸਪੋਜੇਬਲ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰੋ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿਵਸ, ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਭ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਦਾਸਰੇ: ਈਕੋਸਿੱਖ, USA www.ecosikh.org

email: ravneet.singh@ecosikh.org